

ג' לשינ ג

טעם ב' להתיר: נפסל מאכילה

א. פתחי תשובה יורה דעה סימן פז: כא

וכן מבואר בתשו' נו"ב חיו"ד ריש סי' כ"ו אלא שכ' שם דזה דוקא בבשר בחלב דכיון שנתייבש מקודם הבשר לא נשאר בו טעם לאסור החלב ולא חל עליו שם בב"ה אבל בשר איסור לא נפקע ממנו שם איסור ע"י שנתייבש ע"ש... ועיין בש"ך לקמן סי' קי"ד ס"ק כ"א בענין הכרכום שכתב דאף אם ימצא חוט בשר יבש לית לן בה כמו בעור הקיבה ע"ש מבואר דלא כהפמ"ג וגם דלא כהנו"ב

ב. רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק יד: יא

הלכה י - כל האוכלין האסורין אינו חייב עליהם עד שיאכל אותן דרך הנאה, חוץ מבשר בחלב וכלאי הכרם לפי שלא נאמר בהן אכילה אלא הוציא איסור אכילתן בלשון אחרת בלשון בשול ובלשון הקדש לאסור אותן ואפילו שלא כדרך הנייה. הלכה יא - כיצד הרי שהמחה את החלב וגמעו כשהוא חם עד שנכוה גרונו ממנו או שאכל חלב חי, או שעירב דברים מרים כגון ראש ולענה לתוך יין נסך או לתוך קדרה של נבלה ואכלו כשהן מרין, או שאכל אוכל האסור אחר שהסריה והבאיש ובטל מאוכל אדם הרי זה פטור, ואם עירב דבר מר בתוך קדרה של בשר בחלב או ביין כלאי הכרם ואכלו חייב.

ג. שו"ת הר צבי יורה דעה סימן פג

המורם מכל הנ"ל, שאם האבק שנתייבש הוא נפסל מאכילת אדם בלבד, זה תלוי במחלוקת הפוסקים, להש"ך מותר, ולדעת הנודע ביהודה אסור, אולם אם הוא נפסל גם מאכילת כלב, לדברי הכל פקע ממנו שם האיסור אעפ"י שנפסל אחר שכבר חל עליו האיסור, כמבואר שם בנוב"י, עיין שם. ואבק זה אפשר דנפסל גם מאכילת כלב ושום בעל חי לא יאכלנו ופקע ממנו שם האיסור וא"כ אין לאסור התערובות ואת זה צריך כת"ר לברר, אולי יעשה זה ע"י בקי באומנות החעמיא/ הכימיה/, או על ידי רופא מומחה שיהיה בקי לשער אם זה נפסל גם מאכילת כל בע"ה או לא. ועד שיברר כת"ר אין להורות היתר בדבר זה, אבל לצאת במחאה בדבר שהרבים כבר הורגלו ולא ישמעו אינו כדאי מכמה טעמים.

ד. רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ד: כא

ואלו שעורותיהן כבשרן... כל אלו העורות כשהן רכות הרי הן כבשר לכל דבר בין לאיסור אכילה בין לטומאה.

ה. רמב"ם הלכות יסודי התורה פרק ה הלכה ח

במה דברים אמורים שאין מתרפאין בשאר איסורים אלא במקום סכנה? בזמן שהן דרך הנאתן כגון שמאכילין את החולה שקצים ורמשים או חמץ בפסח או שמאכילין אותו ביוה"כ, אבל שלא דרך הנאתן כגון שעושין לו רטיה או מלוגמא מחמץ או מערלה, או שמשקין אותו דברים שיש בהן מר מעורב עם אסורי מאכל שהרי אין בהן הנאה לחיך הרי זה מותר ואפילו שלא במקום סכנה...

טעם ג' להתיר: דבר חדש

<http://en.wikipedia.org/wiki/Musk>

Musk is a class of aromatic substances commonly used as base notes in perfumery. They include glandular secretions from animals such as the musk deer, numerous plants emitting similar fragrances, and artificial substances with similar odors. *Musk* was a name originally given to a substance with a penetrating odor obtained from a gland of the male musk deer. The substance has been used as a popular perfume fixative since ancient times and is one of the more expensive animal products in the world.

ו. רא"ש מסכת ברכות פרק ו: לה

י"א שהמוש"ק הוא זיעת חיה ונכון יותר שחיה ידועה היא שיש לה חטוטרת בצוארה ומתקבץ שם תחלה כעין דם ואחר כך חוזר ונעשה מוש"ק והר"ז +רמ"ה+ הלוי ז"ל היה אוסר לאכלו מפני חשש דם וה"ר יונה ז"ל פי' דאפשר ליתן בו טעם להתיר ולומר דפירשא בעלמא הוא אף על פי שמתחלה היה דם לא חיישינן להכי דבתר השתא אזלינן שהרי הדבש אם נפל בו חתיכה של איסור ואף על גב שהאיסור נימוח בתוך הדבש כיון שדרך הדבש להחזיר הדבר הנופל לתוכו דבש, כמו דבש דיינינן ליה ומותר. הכא נמי אף על פי שמתחלה היה דם כיון דיצא מתורת דם בתר השתא אזלינן ואף על פי שנותן טעם לשבח בתבשיל. ונראה דהא אפילו ראייתו [מדבש] צריכה ראייה:

ז. תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף לט עמוד ב

והדבש [של עכו"מ מותרת באכילה]. דבש למאי ניהוש לה? אי משום איערובי - מיסרא סרי [ולכן לא מערבי]

ח. ר"ן על הרי"ף מסכת עבודה זרה דף טז עמוד ב

מיסרח סרי. הלכך לא מערבי ואחרים פירשו אי משום איערובי שדרך הוא לערב בדבש דברים אחרים ונימוחו בתוכו וחוזרין דבש ליכא למיחש בהכי לפי שהמתערב בו עד שלא נמוח מסריה ומותר וכדאמר' בתמורה בפרק כל האסורין (דף לא א) אפרוח ביצה טריפה מותר דאימת קא גדיל לכי מסרח ההיא שעתא עפרא בעלמא הוא

ט. מעדני יו"ט לרא"ש ו:לה, אות ע
ולוי נראה שא"צ לראיה מכיון שכן הוא מעשים בכל יום. כיוצא בזה כתבו התוס' בפ' דלקמן גבי עד היכן ברכת הזימון דדחו לפי' רש"י ממעשים בכל יום...

י. שו"ת הרא"ש כלל כד סימן ו
ודבש בפסח, לא ראיתי אדם נוהג בו איסור משום חששא דעירוב קמח, דלא שכיחא, וגם נתבטל קודם הפסח. ואם באנו לאסור דבש משום חשש תערובות, נאסור אותו כל השנה, דיש אומרים שנותנים לתוכו בשר נבלה ומתהפך לדבש. וה"ר יונה ז"ל כתב, שאפילו נותנין בו בשר נבלה, כיון דנמוח ונתהפך לדבש, מותר, דבתר השתא אזלינן ושרי.

יא. שו"ת מנחת יצחק חלק ה סימן ה:מא
מדברי הגאון מוהר"י אברמסקי שליט"א, וז"ל, דבר ברור הוא, אשר הדזשעלאטין הנעשה מעצמות אינו יצירה חדשה, שנשתנה מחומר הראשון אל חומר חדש לגמרי, ע"י אמצעים כימיים, דזשעלאטין הוא אותו חומר עצמו, שישנם בעצמות בעיקרן, וכל האמצעים הכימיים שמשתמשים בהם בתעשיית הדזשעלאטין, אינם באים אלא להפריד שאר חומרים שישנם בעצמות מחומר הדזשעלאטין שלא יפסידוהו עכ"ל, וכמו"כ הוא בדזשעלאטין הנעשה מעור, כמבואר בקונטרסים הנ"ל, וכן ראינו בעצמנו במנססטר כאשר בקרנו בית תעשי' כזה, בודאי ל"ש ההיתרים הנ"ל...

דברים קטנים: חזותא, בליעה, וסניפים להקל מן המלמד להועיל

יב. שו"ת מלמד להועיל חלק ב (יורה דעה) סימן כד
שאלה: אחד בישראל בשר עם געלאטינע /ג'לטיין/, והוא נעשה כאשר שמעתי מרגלי עגל נבלה וניתן לבשר לתת לצלי מראה יפה ולהעבות הרוטב אשר עליו

יג. בית יוסף אורח חיים סימן תמז
והרשב"א כתב בתשובה (ח"א סי' תצט, מיוחסות סי' קנא) וז"ל כל שאיסורו במשהו אין הפרש בין נותן טעם לפגם לנותן לשבח שאין מתירין נותן טעם לפגם במה שאיסורן במשהו... ובלבד שלא יהא כל כך נפסד שיחזור כעפרא בעלמא דכל שנפסד כל כך אין כאן איסור כלל

יד. ר"ן על הרי"ף מסכת חולין דף לה עמוד א
ומ"ד בששים קסבר דבשר ועצם דזרוע בהדי בשר ועצמות משערין, דקים להו לרבנן דששים איכא ושרייה רחמנא. ומאן דאמר במאה קסבר דעצם לא בעינן לשעוריה דהא לא פליט טעמיה מיניה, וכי משערת בשר הזרוע בהדי בשר דאיל איכא מאה. ומ"ד בששים ומ"ד במאה בתרתי פליגי, דמ"ד בס' סבר שעצמות הזרוע כיון שהם רכים אוסרים כבשר, וס"ל תו ד[שאר] עצמות האיל אף על פי שיש בהם שהן קשין מצטרפין להתיר...

טו. תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת תרומות פרק יא הלכה ד
משנה: גרעיני תרומה בזמן שהוא מכנסן אסורות ואם השליכן מותרות
גמרא: א"ר יוחנן בגלעיני אגסים וקרוסטומלין היא מתניתא א"ר לעזר אפילו תימא בגלעיני הרוטב, במחוסרין למצמן. והא תנינן "וכן עצמות הקודש!" אית לך למימר במחוסרות למצמן

טז. שו"ת יביע אומר חלק ח - יורה דעה סימן יא
ומיהו י"ל שמכיון שאינם בני יומן הו"ל נותן טעם לפגם, ואף שבכלי שאינו בן יומו גזרו חז"ל גזרה משום כלי בן יומו, בעצמות בעלמא לא גזרו.

Additional pieces I did not get to review and include:

Minchat Yitzchak 5:5

http://www.kosharot.co.il/show_hadracha.asp?id=60085